

DECLARACIÓ DE LA CONVENCIO DE LA FEDERACIÓ PSM-ENTESA NACIONALISTA

L'allau de casos de corrupció i la greu crisi econòmica i social que vivim, està essent aprofitada per la dreta per atacar l'autogovern i l'estat del benestar, contribuint a una crisi en la credibilitat de les institucions i de l'exercici polític, de la democràcia en definitiva. El PP fins i tot ha qüestionat l'existència i funcions dels consells insulars.

El model d'economia desenvolupista neoliberal, els projectes megalòmans i les pràctiques clientelars, o directament corruptes, de la dreta illenca han generat un llast feixuc. L'aparició de casos de corrupció dins la legislatura, amb una insuficient reacció d'UM, va provocar que el govern hagués de romandre en minoria. Amb el rosari de casos judicials que afecten la dreta, és delirant que el PP pretengui erigir-se en representant de l'eficàcia i l'austeritat. Des de la Federació PSM-Entesa Nacionalista actuarem per refer la confiança en la participació, la confiança en la democràcia, des del compromís i l'honestedat, sense defugir les reformes que certament calen en l'entramat institucional.

El procés de globalització ha redimensionat el concepte de sobirania arreu del món, afectant certament el marge d'influència real, de poder, d'autogovern, dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears. L'abast de la crisi remodelarà el repartiment del poder a escala planetària, sense oblidar que la crisi ecològica, la crisi d'un model basat en el consum desafortat de recursos, és un component rellevant de la crisi global; a més dels profunds efectes dels processos migratoris. Però és precisament per això que no podem tirar la tovallola davant la homogeneïtzació i l'imperi dels mercats, ben al contrari, ens calen més que mai institucions properes, arrelades, amb suficient capacitat de decidir (inclosos els recursos econòmics), per poder garantir democràcies reals i la diversitat cultural. Ens calen Consells forts, veritables governs de cada illa, en unes Illes Balears de caràcter confederal, que, alhora, es federin en institucions més àmplies, solidàries, amb vocació internacional, però des de l'autocentrament i la defensa justa dels propis interessos, de tots els ciutadans i ciutadanes. Pensem globalment, actuem localment, com recomana el lema de l'ecologisme internacional.

En canvi, a nivell d'Estat, vivim moments d'involució. A més d'haver patit els processos centrípets que ha comportat la reinterpretació restrictiva de la Constitució espanyola (amb un punt àlgid en la Sentència sobre l'Estatut de Catalunya, que afecta directament l'abast de les competències del nostre Estatut) i la, innecessària, recuperació d'atribucions de l'Estat amb la coartada de la legislació comunitària, tenim uns límits insuportables a l'autogovern que deriven de les vergonyoses mancances en el finançament amb la que ens han castigat PP i PSOE. Mentrestant, la Unió Europea tampoc evoluciona prou cap a l'Estat federal, compromès amb la diversitat cultural i les polítiques de benestar, que anhelam els europeistes.

Contra les veus apocalíptiques neoliberals, negam que s'hagi d'afrontar la crisi econòmica i social amb disminució de la despesa pública, al contrari, cal més despesa pública per garantir serveis als ciutadans i oportunitats econòmiques, i, a les Illes Balears, encara tenim marge fins assolir les fites dels països més avançats del nostre entorn, atesa la riquesa que genera el país. Tanmateix, el dèficit sí és un problema, per la càrrega que ja comporta i perquè ens posa en mans dels creditors. Ens cal incrementar ingressos a partir d'un finançament just i millorant la progressivitat (la justícia) del sistema fiscal. En tot cas, el gran repte és que la crisi no erosioni mica l'Estat del benestar, ans al contrari, perfeccionar-lo. Però sí cal tractar les ineficiències de l'entramat institucional i burocràtic, millorar la productivitat del que és públic i la

participació ciutadana esprement les possibilitats 2.0.

Des de la Federació PSM-Entesa Nacionalista reconeixem el dret de tots els pobles a decidir el seu futur, inclòs naturalment, el nostre. I som conscients que els grans partits espanyols no admeten un marc de relacions confederals. Per això, ens cal, actuant dins el marge possible en cada moment, promoure la reflexió sobre un canvi radical en l'exercici de l'autogovern i amb les relacions amb l'Estat, sense descartar cap opció. Per de prompte, ens cal dur a terme el desplegament de l'Estatut vigent, tot i que no ens resulti plenament satisfactori.

La necessitat de treure tot el profit a l'aparell administratiu ha de permetre avançar en la línia de l'administració única, on l'administració insular (o, en determinats casos, l'autonòmica o la municipal) executa les matèries reservades a l'Estat, com també s'ha d'avançar en la cooperació i la cogestió de competències i en la participació en la conformació dels posicionaments de les institucions estatals. En aquest aspecte, mereix un esment específic per la seva transcendència, la necessària superació d'un model jacobí, obsolet i anacrònic, de gestió aeroportuària basat en la centralització estatal i sortir a camí a la línia de privatització que promou el Govern de l'Estat d'un sector absolutament estratègic per a les Illes Balears.

El tema clau en matèria de competències, segueix essent el finançament. Sense recursos no hi ha autogovern, si aquesta premissa és vàlida en un sentit general, resulta cruament incontestable quan es tracta de prestar serveis als ciutadans, tant els que ja tenim transferits (educació, sanitat, serveis socials, cultura, etc), com els que reivindicam, no oblidam que les mancances en els cossos de seguretat o en l'administració de justícia, i en general en l'exercici de les competències estatals a les Illes Balears, són enormes i el repte és que la transferència provoqui millores substancials en l'atenció efectiva als ciutadans. L'actual model de finançament perjudica les Illes Balears que aporten molt més del que reben, en una proporció insòlita, per intolerable, en els països del nostre entorn (de l'ordre del 14% del PIB).

Un altre element clau que ha d'afectar al finançament és el compromís estatal davant els costos de la insularitat. La llei específica de règim especial per a les Illes Balears ha estat generalment inaplicable, cal exigir-ne el compliment estricte i posar-la al dia. En aquesta legislatura hi ha hagut algun avanç (descomptes de residents), però molt insuficient, i no exempt d'involucions com en les taxes aeroportuàries.

Precisament aquesta reivindicació sobre el reconeixement dels costos de la insularitat posa de relleu la necessària implicació en els fòrums internacionals més enllà de les relacions amb l'Estat. En el tema de la insularitat, com en general en totes les matèries, cal avançar en les relacions directes amb la Unió, i en la participació a l'hora de forjar la posició estatal davant les instàncies comunitàries, d'entrada per aquells assumptes que afecten els nostres interessos (turisme, sector primari, economia en general, transport, medi ambient, cultura, insularitat, etc.), però també per contribuir a una Europa dels ciutadans que no caigui en les urpes neoliberalistes o d'insolidaris nacionalismes d'Estat.

En la Federació PSM-Entesa Nacionalista ens declaram europeistes, compromesos amb el model d'Estat del benestar i les llibertats, impulsors d'institucions democràtiques d'abast comunitari que estovi fronteres des del respecte pel valor de la diversitat cultural, lingüística i nacional. Així mateix, apostam per la Mediterrània com un mar d'encontre i intercanvi que cal reivindicar, precisament ara cal dar suport a processos democratitzadors que podrien canviar radicalment la situació del Mare Nostrum, immers en una convulsió farcida de perills i d'oportunitats.

També aprofundirem en la institucionalització de relacions amb els països de parla catalana, aspirant a relacions més denses, de tot ordre, que consolidin referents institucionals comuns, com avançar i transcendir l'experiència de l'Institut Ramon Llull, i la creació d'un espai audiovisual comú i garantir la recepció de tots els canals en llengua catalana del conjunt del domini lingüístic.

Tots els postulats anteriors ens emmenen a afirmar el paper protagonista dels Consells en l'entremat institucional del país. Aquesta convulsa legislatura tindrà, reconeguem-ho, un magre balanç de transferències, tenint present l'escenari que fixa l'Estatut: ens comprometem que la propera legislatura sigui la dels Consells, des de plantejaments federals de la Comunitat Autònoma, el principi polític de la subsidiarietat, i el dret a decidir de cada una de les Illes.

Des de la Federació PSM-Entesa Nacionalista reivindicam els consells i lamentam el trencament del consens institucional sobre el seu protagonisme, fins i tot sobre la seva existència. Les competències pròpies previstes a l'Estatut han de ser transferides d'immediat i han de ser dotades de manera justa. Estam totalment en contra de les veus, que sota la coartada de "l'austeritat administrativa", promouen una involució política centralista.

Perquè aquest compromís sigui efectiu, cal precisar les transferències de les competències pròpies dels consells dins el 2011 i executar-les abans d'acabar el 2012, així com negociar i aplicar el nou sistema de finançament. Un finançament que procuri la corresponsabilitat fiscal, a partir del principi que cada institució democràtica ha de dar compte davant els ciutadans dels ingressos que necessita per poder executar les tasques que li corresponen.

El compromís amb l'autogovern i amb el protagonisme dels consells, no ens fa oblidar que també els ajuntaments necessiten dotar-se d'una estructura de funcionament sòlida, professional, moderna i pensada al servei del ciutadà. Una estructura per facilitar la tasca als governs municipals. Unes tasques que, a més de dotar de serveis a la seva ciutadania, ha de ser pro-activa, amb vocació d'incidència econòmica sobre el seu territori, amb voluntat de generar consciència i cohesió social, de propiciar la complicitat cívica amb la conservació del medi ambient i la sostenibilitat del seu territori. Perquè els Ajuntaments puguin complir adequadament la seva funció, necessiten comptar amb finançament suficient.

En conclusió, la Federació PSM-Entesa Nacionalista assumeix davant la ciutadania el ferm compromís de seguir lluitant per la construcció d'una arquitectura institucional que respecti l'autogovern de cada illa, per una societat més justa i igualitària, per un desenvolupament econòmic sostenible, per la preservació del medi ambient, per l'absoluta normalització de la nostra llengua i cultura i pel dret dels pobles a decidir el seu futur.

Des de la Federació PSM-Entesa Nacionalista proclamam que el nacionalisme és, avui per avui, la única garantia de polítiques de progrés i de benestar pels pobles que conformen les Illes Balears.

Palma, 19 de febrer de 2011.